

Briuselis, 2025 m. liepos 18 d.
(OR. en)

Tarpinstitucinės bylos:
2025/0550 (COD)
2025/0222 (COD)

11771/25
ADD 2

CULT 87	IND 286
AUDIO 67	COMPET 761
FREMP 211	PROCIV 103
CODEC 1050	HYBRID 97
CADREFIN 113	DISINFO 67
FIN 901	JAI 1102
IA 93	SERVICES 33
JEUN 202	POLGEN 96
EDUC 331	MI 559
CULT HERIT 9	RELEX 1031
SOC 535	INF 118
GENDER 165	COPEN 225
DIGIT 149	JUSTCIV 136
DATAPROTECT 162	DROIPEN 89
ANTIDISCRIM 75	SPORT 32
SAN 473	ENV 724

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo: Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo
direktorė Martine DEPRez

gavimo data: 2025 m. liepos 17 d.

kam: Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET

Komisijos dok. Nr.: SWD(2025) 551 final

Dalykas: KOMISIJOS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS „POVEIKIO
VERTINIMO ATASKAITOS SANTRAUKA“, pridedamas prie
pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo
nustatoma 2028–2034 m. programa „AgoraEU“ ir panaikinami
reglamentai (ES) 2021/692 bei (ES) 2021/818 ir pasiūlymo dėl Europos
Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma 2028–2034 m.
programa „Erasmus+“ ir panaikinami reglamentai (ES) 2021/817 ir (ES)
2021/888

Delegacijoms pridedamas dokumentas SWD(2025) 551 final.

Priedama: SWD(2025) 551 final

Briuselis, 2025 07 16
SWD(2025) 551 final

KOMISIJOS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS
POVEIKIO VERTINIMO ATASKAITOS SANTRAUKA

pridedamas prie

pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma 2028–2034 m. programa „AgoraEU“ ir panaikinami reglamentai (ES) 2021/692 bei (ES) 2021/818

ir

pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma 2028–2034 m. programa „Erasmus+“ ir panaikinami reglamentai (ES) 2021/817 ir (ES) 2021/888

{COM(2025) 550 final} - {SEC(2025) 547 final} - {SWD(2025) 550 final}

Šiame poveikio vertinime daugiausia dėmesio skiriama ES finansavimui, kuriuo remiamos **tarpvalstybinio švietimo, mokymo, solidarumo, jaunimo, žiniasklaidos, kultūros ir kūrybos sektorių, vertybių ir pilietinės visuomenės politikos sritys**. Juo siekiama įvertinti svarbiausius politikos sprendimus, kuriais grindžiami pasiūlymai dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų dėl programų pagal kitą daugiametę finansinę programą (DFP).

Remiantis dabartinių 2021–2027 m. laikotarpio finansavimo priemonių laikotarpio vidurio vertinimų rezultatais, šiame poveikio vertinime taip pat atsižvelgiama į politinėse gairėse nustatytą plataus užmojo tikslą, pagal kurį naujasis ilgalaikis ES biudžetas turėtų būti tikslingesnis, paprastesnis, veiksmingesnis ir įgyvendinamas taikant mažiau programų.

Į politikos aspektus atsižvelgiama analizuojant kontekstą, problemos apibrėžtį ir tikslus, kuriais remiantis priimami sprendimai dėl finansavimo struktūros. Atsižvelgiant į tai, kad kitos DFP struktūra labai skirsis nuo dabartinės¹, **į šį poveikio vertinimą šiuo etapu biudžeto scenarijai neįtraukti**.

Be dabartinių programų laikotarpio vidurio vertinimų ir ankstesnių programų galutinių vertinimų rezultatų, šis poveikio vertinimas grindžiamas išlaidų peržiūra, įvairiomis sektorių ataskaitomis, studijomis ir moksliniais tyrimais. Be to, jis atspindi viešų konsultacijų, per kurias surinkti 5 845 tinkami atsakymai, rezultatus, taip pat kitų Komisijos surengtų konsultacijų su suinteresuotaisiais subjektais rezultatus.

Problemos

Šis poveikio vertinimas prasideda nuo to, kad analizuojami dabartiniai iššūkiai ir problemų veiksniai politikos srityse, kurioms skirtos šios grupės programos. Atsižvelgiant į DFP įgyvendinimo politines gaires ir visų pirma į tikslą sudaryti politika grindžiamą biudžetą, analizuojant problemos apibrėžtį ir tikslus atsižvelgiama į politikos aspektus, o tai savo ruožtu suteikia informacijos apie būsimų finansavimo programų struktūrinį pasirinkimą.

Atlikus analizę nustatyta, kad neišnaudotas visas ES biudžeto potencialas padėti spręsti problemas, darančias poveikį šios grupės programų politikos sritims. Buvo nustatytos **trys problemos**, darančios poveikį ES finansinei intervencijai: dvi iš jų susijusios su politikos turiniu, o trečioji – su iššūkiais, darančiais poveikį finansinės intervencijos struktūrai ir įgyvendinimui.

***1 problema.** Grėsmės demokratijai, pagrindinėms teisėms ir ES vertybėms, kultūrai ir kultūrų įvairovei, taip pat besitraukiančios pilietinės ir žiniasklaidos erdvės.*

***2 problema.** Gyvenimo ir darbo įgūdžių bei bendrųjų kompetencijų trūkumas.*

***3 problema.** Iššūkiai, kurių kyla ES finansavimo priemonių, skirtų su politika susijusioms problemoms spręsti, planui ir struktūrai.*

Po to kiekviena problema išsamiau paaiškinama nurodant kelius veiksnius: aprašomi konkretūs problemos aspektai ir išsamiai apibūdinami pagrindiniai klausimai, kuriuos reikia spręsti taikant ES finansinę intervenciją. Poveikio vertinime taip pat parodyta, kodėl tokios problemos

¹ Komunikatas „Rengiantis kitai daugiametei finansinei programai“ (COM/2025/46 final).

ir veiksniai greičiausiai išliks, jei ES finansinės paramos nebus; tuo tikslu tos problemos ir veiksniai analizuojami atsižvelgiant į didžiausias tendencijas, kurias nustatė Europos Komisijos Prognozavimo kompetencijos centras².

Tikslai

Tada atsakas, kurį gali suteikti būsimos ES finansavimo priemonės šioms problemoms spręsti, išreiškiamas bendraisiais ir konkrečiais tikslais. Visų pirma poveikio vertinime kiekvienai iš trijų nustatytų problemų priskiriamas vienas bendrasis tikslas:

1 bendrasis tikslas. Stiprinti ir gilinti ES gebėjimą prisidėti finansiškai, teikti pridėtinę vertę ir propaguoti pagrindines teises ir ES vertybes, demokratiją, žiniasklaidą ir kultūrą.

2 bendrasis tikslas. Stiprinti ir gilinti ES gebėjimą finansiškai prisidėti prie veiksmų tarpvalstybinio švietimo ir mokymo, jaunimo, sporto ir solidarumo srityse, juos remti ir jiems suteikti pridėtinę vertę, taip prisidedant prie gyvenimui ir darbui reikalingų įgūdžių.

3 bendrasis tikslas. Stiprinti ir gilinti ES gebėjimą finansiškai prisidėti prie šios politikos ir užtikrinti jos pridėtinę vertę, sukuriant struktūrą, kuri padėtų skatinti pakankamą politikos, supaprastinimo, koordinavimo ir sinergijos finansavimą.

Kiekvienas bendrasis tikslas toliau apibrėžiamas konkrečiais tikslais, kuriuose išsamiau apibūdinamas ES finansinės intervencijos indėlis siekiant bendro (-ų) tikslo (-ų).

ES veiksmų būtinumas ir pridėtinė vertė

Politikos sritys, kurioms taikomas šis poveikio vertinimas, yra įtvirtintos ES sutartyse, kurios suteikia teisinį pagrindą ES veiksams taikant finansines intervencijas. ES biudžetas šiose srityse yra labai svarbus ES pamatams, skatina pažangą visose valstybėse narėse ir yra ypač svarbus siekiant: 1) spręsti tarpvalstybinius ir bendrus uždavinius; 2) užtikrinti sisteminių poveikį, tuo tikslu užpildant spragas ir užtikrinant europinį požiūrį ir 3) didinti vidaus ir išorės politikos suderinamumą.

Laikantis subsidiarumo principo, ES veiksmų pridėtinė vertė atsiskleidžia šiose srityse: 1) ES pilietybės, solidarumo ir priklausymo jausmo ugdymo; 2) aukštų standartų visoje ES užtikrinimo; 3) bendrosios rinkos rėmimo bei stiprinimo ir sąžiningos prieigos visoje ES gerinimo ir 4) pridėtinės vertės suteikimo geriau užtikrinant rezultatus. Pridėtinė vertė ir poveikis turi būti aiškinami atsižvelgiant į turimus biudžeto išteklius.

Politikos alternatyvos

Siekiant spręsti ankstesniame skirsnyje aprašytus uždavinius ir atsižvelgiant į tai, kad tikėtina, jog jie išliks ir ateityje, ir į tai, kad ES intervencija šioje srityje yra reikalinga ir suteikia pridėtinę vertę, poveikio vertinime svarstomos **trys būsimos ES finansavimo struktūros alternatyvos**. Taip pat pateikiamos papildomos alternatyvos, kurios buvo apsvarstytos

² [Komisijos Didžiųjų tendencijų apžvalgos centras](#) nustatė 14 didžiųjų tendencijų.

ankstyvame etape (t. y. ES finansavimo nutraukimas; Teisingumo programos ir kitų konfigūracijų sujungimas), tačiau jų buvo atsisakyta.

Šios alternatyvos buvo parengtos remiantis įvairiais kriterijais³, nustatytais atlikus pradinį dabartinio programavimo laikotarpio ES finansavimo priemonių, kuriomis remiamos atitinkamos politikos sritys, komponentų ir įgyvendinimo aspektų identifikavimą ir analizę.

Pirmoji alternatyva yra pagrįsta atskaitos scenarijumi – esamos programos būtų tęsiamos kaip atskiros (1 alternatyva – tęstinumas). **Pagal antrąją alternatyvą siūlomos dvi programos** – pagal kiekvieną iš jų visų pirma būtų remiami veiksmai vienai iš dviejų su politika susijusių problemų spręsti ir būtų vadovaujamosi bendraisiais tikslais (2 alternatyva – tikslais pagrįstas konsolidavimas). **Pagal trečiąją alternatyvą siūloma viena bendra programa** – būtų remiamas šios grupės programų visų sričių politikos įgyvendinimas (3 alternatyva – visapusiška integracija). Teisingumo programa pagal visus scenarijus išlieka savarankiška dėl priežasčių, susijusių su jos teisiniu pagrindu.

Pristačius tris politikos alternatyvas, poveikio vertinime pateikiama jų pagrindinio galimo poveikio svarbiausiems socialiniams aspektams (tokiems kaip indėlis į demokratijos ir visuomenės atsparumą; indėlis į socialinę įtrauktį ir sanglaudą, poveikis piliečių asmeniniam, socialiniam, pilietiniam ir profesiniam tobulėjimui), ekonominiams aspektams (tokiems kaip konkurencingumas, įsidarbinimo galimybės) ir aplinkos aspektams analizė. Be to, jame pateikiama sąnaudų ir naudos analizė, taip pat siūlomų alternatyvų poveikis skaitmenizacijai, pagrindinėms teisėms ir lygybei. Poveikio vertinime taip pat analizuojama, kaip siūlomos alternatyvos padeda siekti Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslų (DVT).

Be poveikio analizės, poveikio vertinime **visos trys alternatyvos taip pat palyginamos remiantis socialinio daugiakriterio vertinimo (SDV) modeliu**; atsižvelgiant į didelę šios programų grupės intervencijų apimtį ir įvairovę, buvo laikoma, kad toks palyginimas tinkamas šiuo konkrečiu atveju. Taikant SDV trys alternatyvos lyginamos keturiais aspektais, **t. y. pagal jų veiksmingumą, efektyvumą, nuoseklumą ir proporcingumą**. Buvo susitarta dėl tikslų kiekvieno iš šių aspektų atžvilgiu, taip atspindint 1, 2 ir 3 bendrųjų tikslų prioritetus. Tada trijų alternatyvų poveikis buvo įvertintas pagal 39 sutartus rodiklius, taikant tokį vertinimų spektrą: – – – (neigiamiausias), – –, –, =, +, ++, +++ (teigiamiausias). Vertinimas balais buvo grindžiamas ekspertų įvertinimu, remiantis dabartinių vertinimų, išlaidų peržiūrų, politinių gairių ir politikos ataskaitų, tyrimų, atvirų viešų konsultacijų ir nepriklausomų sektorių ataskaitų bei apklausų rezultatais. Alternatyvų rikiavimas buvo atliktas taikant SOCRATES modelį (su prielaida, kad visi rodikliai turi vienodą svorį)⁴. Gautų rezultatų patikimumas buvo patikrintas atliekant vietinę ir bendrąją jautrumo analizę, nepaisant riboto tam tikrų duomenų, reikalingų rezultatams trianguliuoti, prieinamumo. Poveikio vertinimo 4 priede išsamiau paaiškinta pirmiau nurodyta metodika ir politikos alternatyvų eiliškumas.

Tinkamiausia alternatyva

³ Palyginimui buvo naudojami šie aspektai: politinės aplinkybės, poveikio vertinimo problemų veiksniai, teisinis pagrindas, kompetencija / subsidiarumas, trečiųjų šalių dalyvavimas, įgyvendinimo būdai, valdymas, vidaus struktūra, tikslinės grupės, įvaizdžio kūrimas ir finansavimas.

⁴Žr. Geresnio reglamentavimo 62 priemonę. Siekiant užtikrinti, kad politikos alternatyvos būtų išrikiuotos pagal poveikio matricoje pateiktą informaciją, analizėje buvo taikoma nekompensacinio matematinio agregavimo taisyklė.

Šio palyginimo rezultatai rodo, kad **2 alternatyva („tikslais pagrįstas konsolidavimas“)** suteikia daugiau galimybių, palyginti su kitomis svarstytomis alternatyvomis. Visų pirma ji sudaro sąlygas siekti geresnio koordinavimo, didesnio lankstumo ir veiksmingesnio ES biudžeto panaudojimo, kartu išsaugant aiškų orientavimąsi į politikos tikslus. Trumpai tariant, pasirinkus 2 alternatyvą būtų užtikrinta optimali supaprastinimo ir politikos aktualumo pusiausvyra. Be to, ši alternatyva geriausiai atitinka suinteresuotųjų subjektų ir visuomenės pateiktus prašymus sudaryti geresnes galimybes gauti finansavimą, lanksčiau paskirstyti išteklius, taip pat išsaugoti gerai žinomų ženklų matomumą šios grupės programose.

Šios iniciatyvos įgyvendinimo sėkmė bus stebima taikant biudžeto po 2027 m. veiklos rezultatų peržiūros sistemą.